Sejm wybrał patronów roku 2023

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: czwartek, 28, lipiec 2022 10:48
Małgorzata Orłowska
Odsłony: 852

Sejm RP wybrał siedmioro patronów roku 2023. To osoby zasłużone dla świata polityki, kultury i nauki, a także działacze i podróżnicy.

20 kwietnia 2023 r. przypada 150. rocznica urodzin Wojciecha Korfantego – wybitnego polityka, myśliciela społecznego i publicysty na stałe związanego z chrześcijańską demokracją. W czasach II Rzeczypospolitej był członkiem Naczelnej Rady Ludowej, kierującej zwycięskim Powstaniem Wielkopolskim, a następnie dyktatorem III Powstania Śląskiego. W drugiej połowie 1923 r. pełnił funkcję wicepremiera w rządzie Wincentego Witosa, zaś w okresie sanacji był w opozycji, co przyczyniło się do przymusowej emigracji i pobytu w więzieniu.

W 2023 r. przypada 150. rocznica śmierci Pawła Edmunda Strzeleckiego. Był wybitnym badaczem, podróżnikiem, odkrywcą i filantropem. Jako pierwszy Polak okrążył samodzielnie kulę ziemską. Badał tereny Ameryki Północnej i Południowej oraz Australii, Nowej Zelandii i Tasmanii. Dokonał tam wielu odkryć, a najwyższy szczyt kontynentu australijskiego nazwał Górą Kościuszki (Mount Kosciuszko), na cześć przywódcy insurekcji z 1794 r. Odkrył i nazwał także najżyźniejszy rejon rolniczy Australii – Gippsland. Po powrocie do Europy zamieszkał w Zjednoczonym Królestwie, gdzie został członkiem prestiżowych towarzystw naukowych. Angażował się także w działania dobroczynne, m.in. działając na rzecz dożywiania dzieci w okresie Wielkiego Głodu w Irlandii.

W przyszłym roku obchodzić będziemy 230. rocznicę urodzin Aleksandra Fredry –najwybitniejszego polskiego komediopisarza, a także pamiętnikarza, poety oraz żołnierza kampanii napoleońskich. Był uczestnikiem wyprawy na Moskwę w 1812 r., a za męstwo został odznaczony orderami Virtuti Militari oraz Legii Honorowej. Fredro to twórca oryginalnej polskiej komedii, autor kilkudziesięciu utworów scenicznych wystawianych w teatrach Warszawy, Krakowa i Lwowa, takich jak: „Śluby panieńskie czyli magnetyzm serca", „Zemsta", „Pan Jowialski". Zadebiutował w 1815 r. jednoaktówką „Intryga na prędce czyli nie ma złego bez dobrego".

Rok 2023 będzie rokiem sześćdziesięciolecia śmierci Aleksandry Piłsudskiej, z domu Szczerbińskiej – działaczki niepodległościowej, członkini Polskiej Organizacji Wojskowej i Polskiej Partii Socjalistycznej, odznaczonej orderami Virtuti Militari, Odrodzenia Polski oraz Krzyżem Niepodległości. Działała w Organizacji Bojowej PPS, była też działaczką społeczną, współpracowała ze Związkiem Strzeleckim. W czasie I wojny światowej wstąpiła do Legionów Polskich. Za działalność w Polskiej Organizacji Wojskowej aresztowana i internowana w Szczypiornie. Żona Józefa Piłsudskiego. Sejm w uchwale podkreślił zaangażowanie Aleksandry Piłsudskiej w działalność społeczną: pomoc dla sierot, organizowanie przedszkoli i szkół dla rodzin wojskowych, wsparcie najbiedniejszych i bezdomnych, tworzenie bibliotek i świetlic dla młodzieży.

13 września 2023 r. przypada 220. rocznica urodzin Maurycego Mochnackiego – konspiratora, dziennikarza, krytyka literackiego, pianisty, członka niemal wszystkich ówczesnych tajnych sprzysiężeń przeciw Rosji w Warszawie, żołnierza Powstania Listopadowego, odznaczonego Virtuti Militari. Po upadku powstania został zmuszony do emigracji: carat skazał go zaocznie na śmierć przez powieszenie. „Do dziś wiele z jego diagnoz na temat natury Rosji i jej imperialistycznych dążeń związanych zwykle także z kulturowym barbarzyństwem nie straciło na aktualności" – podkreślił Sejm RP w uchwale. Na nagrobku Maurycego Mochnackiego w Auxerre widnieje napis „Civis Polonus. Hostem Moscoviensem" – „Obywatel polski, wróg Moskwy"

W listopadzie 2023 r. upłynie sto lat od śmierci Jadwigi Zamoyskiej – współtwórczyni Fundacji Zakłady

Phoca PDF

Kórnickie, zaangażowanej społecznie patriotki, służebnicy Bożej, poliglotki, autorki spójnego systemu pedagogicznego, założycielki pierwszej w Polsce zawodowej szkoły gospodarstwa domowego i prekursorki myślenia o oświacie w kategoriach zarządzania projektem. Założona przez nią w 1882 r. Szkoła Domowej Pracy Kobiet, była „nowoczesną odpowiedzią na ówczesne potrzeby społeczne kobiet". Dzięki jej wsparciu sukcesem zakończyły się starania jej syna Władysława o odzyskanie dla Polski Morskiego Oka. Z należących do obojga dóbr, na mocy ustawy sejmowej, powstała Fundacja Zakłady Kórnickie. Dziełom Zamoyskiej przyświecało motto „Służyć Bogu, służąc Ojczyźnie, służyć Ojczyźnie, służąc Bogu". Była jedną z pierwszych osób odznaczonych Orderem Odrodzenia Polski.

W roku 2023 obchodzić będziemy stulecie urodzin Jerzego Nowosielskiego – wybitnego malarza, rysownika, scenografa, pedagoga, filozofa, teoretyka sztuki i myśliciela religijnego, uważanego za jednego z najwybitniejszych współczesnych pisarzy ikon. Nowosielski uznawany jest za jedną z najwybitniejszych postaci polskiej kultury współczesnej. Nie tylko tworzył sztukę, ale także pisał o niej. Wykonał wyposażenie i polichromie licznych świątyń rzymskokatolickich, grekokatolickich i prawosławnych. Malował także akty kobiece i pejzaże oraz formy abstrakcyjne.

Źródło: MEiN

Phoca PDF